

EVROPSKI BROJ ZA NESTALU DECU 116 000 U SRBIJI

Godišnja statistika za 2017. godinu

Od marta 2012. godine do 31. decembra 2017. godine, realizovano je **2223** poziva, prijavljen je nestanak **92** dece (**56** devojčica i **36** dečaka) i **231** slučaj nestalih beba*.

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine, ukupno je obavljeno **464 poziva**, a pozivaoci su u najvećem procentu (99%) bile odrasle osobe.

Primljeni pozivi se mogu razvrstati u tri osnovne kategorije:

* slučajevi nestale novorođenčadi iz porodilišta koji su se dešavali od 1960-tih do do danas

Evropski broj za nestalu decu u Srbiji 116000 kontaktirale su:

Slučajevi nestale dece otvoreni 2017. godine pri Evropskom broju za nestalu decu u Srbiji

Pozivi u vezi sa nestalom decom (**109**), odnosili su se na 11 dece: **8** devojčica i **3** dečaka. Od ovog broja, **10** dece su državljani Srbije, a **1** dete strani državljanin. Informacije o nestaloj deci uputili su članovi porodice (**6**), rođaka (**1**), NVO iz inostranstva (1), CSR (**2**) i policija (**1**).

Razlozi nestanka su:

Za šestoro dece Evropski broj za nestalu decu u Srbiji je dobio informaciju da su pronađena, a potraga i dalje traje za troje dece. Za dvoje dece nemamo povratnu informaciju. Takođe, jedno dete čiji je nestanak iz institucije prijavljen krajem 2016. godine, pronađeno je živo i zdravo početkom 2017. godine.

U vezi sa informisanjem o slučaju nestalog deteta, najčešće su podaci i fotografije deteta prosleđivane nadležnim službama tj. policiji, kao i saradnicima na terenu kroz zvanične kanale komunikacije, a ne putem javnih objava. U jednom slučaju ASTRA je uz saglasnost roditelja, objavila informacije o detetu putem veb sajta, a u drugom, koji se odnosio na razdvojenu porodicu informacije su prosleđene putem Fejsbuka.

Deca pobjegla od kuće

Svi pozivi iz ove kategorije odnosili su se na odlazak dece od kuće. Deca su uzrasta od **12** do **16** godina, a najveći broj dece je uzrasta **15** godina. Osim u jednom slučaju, gde potraga i dalje traje, sva deca su pronađena u periodu do nedelju dana.

Roditeljska otmica

Saradnici iz Mreže Evropskog broja za nestalu decu prijavili su nestanak četvorogodišnjeg deteta, a u drugom slučaju je majka prijavila roditeljsku otmicu dvoje dece uzrasta **9 i 12** godina. U prvom slučaju istraga je i dalje u toku, a za dvoje dece nemamo povratnu informaciju o ishodu.

Izgubljena ili na drugi način nestala deca

Policija tj. roditelji su prijavili nestanak dvoje dece, uzrasta 15 i 16 godina.

U jednom slučaju, s obzirom da se radilo o devojčici za koju se sumnjalo da je žrtva trgovine ljudima (prinudni brak), i za kojom je raspisana potraga, bilo je neophodno proveriti u kontaktu sa saradnicima iz inostranstva da li mogu po pronalasku da je hitno zbrinu. Devojčica je pronađena za manje od dva meseca i bezbedna je.

Ostali pozivi

U okviru ove kategorije, realizovano je **196** poziva. Kontakti građana i organizacija putem linije 116000 odnosili su se na slučajeve spajanja porodice, informacije o radu ove linije, preventivne informacije i podršku roditeljima u kontaktu sa institucijama i dr.

S obzirom na veliku fluktuaciju izbeglica i migranata 2016. godine kroz Republiku Srbiju, broj poziva koji su se odnosili na decu iz ove populacije bio je dosta veliki. Tokom 2017. godine, izbeglice i migranti su se duže zadržavali u Srbiji, a prijave koje su se odnosile na decu ticale su se razdvajanja porodice (**2** slučaja). U jednom slučaju posredstvom saradnika iz inostranstva, situacija je dosta brzo rešena i porodica je ponovo uspeła da uspostavi kontakt, a ubrzo i da se ponovo spoje. U drugom slučaju, na zahtev saradnika iz inostranstva objavljen je poster deteta u cilju pronalaženja roditelja.

Značajan procenat poziva putem linije 116 000 odnosio se na situacije koje bi mogle da dovedu do toga da dete nestane (bojazan od roditeljske otmice, izbegavanja postupanja po sudskoj odluci za viđanje deteta, mogućnost da će dete pobeći i sl.). Jedan broj poziva iz ove kategorije, odnosio se na zloupotrebu SOS telefona, a mali broj i na test pozive šaljive sadržine, koje su inicirala deca.

SLUČAJEVI „NESTALIH BEBA”

Tokom 2017. godine, primljeno je **159** poziva u vezi sa nestalim bebama, a zabeleženo je novih **47** slučajeva sumnje roditelja da su njihova deca tj. bebe ukradene. Uloga SOS telefona kad je podrška roditeljima u pitanju odnosila se na informisanje o pribavljanju neophodne dokumentacije i proceduri za podnošenje krivične prijave, tumačenje zakona i informisanje o mogućem ishodu povodom podnete prijave, praćenje statusa izvršenja presude koja je trebalo da utiče na rešavanje sličnih slučajeva, informisanje roditelja o tome, inicijative sa saradnicima povodom svega.

Uspostavljanje mehanizma za rešavanje slučajeva nestale novorođenčadi iz porodilišta u vezi sa presudom Zorica Jovanović protiv Srbije omogućilo bi svim roditeljima da dobiju odgovarajuće odgovore i naknadu. Međutim, ni tokom 2017. godine nije usvojen Zakon o utvrđivanju činjenica o statusu novorođene dece za koju se sumnja da su nestala iz porodilišta u Republici Srbiji. Komitet ministara Saveta Evrope je u decembru 2017. godine, po treći put pozvao državne organe Srbije da hitno preduzmu neophodne mere kako bi se zakonodavni postupak okončao kao pitanje prioriteta.

IMPRESUM

Pripremila: Katarina Ivanović, Ivana Radović i Danijela Nikolić • ASTRA – Akcija protiv trgovine ljudima, Beograd, Srbija • Telefon: +381 11 785 0001 • Fax: +381 11 785 0010 • ASTRA SOS telefon: **+381 785 0000** • Evropski broj za nestalu decu: **116 000** • E-mail: astra@astra.rs • Web: www.astra.rs